

Narkotikaprisutvecklingen i Sverige 1988–2014

Ulf Guttormsson

Rapport 150

C.A.N CENTRALFÖRBUNDET
FÖR ALKOHOL- OCH
NARKOTIKAUPPLYSNING

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN

ISSN 0283-1198

URN:NBN:se:can-2015-2 (pdf)

Narkotikaprisutvecklingen i Sverige 1988–2014

Ulf Guttormsson

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Rapport nr 150

Stockholm 2015

Innehåll

Inledning och bakgrund.....	7
Metod och material	8
Rapportörerna	8
Datainsamlingen	8
Gatupriser	8
Grossistpriser	9
Medianpriser.....	9
Realpriser.....	9
Rikspriser.....	9
Viktning av prisuppgifterna.....	10
Narkotikans kvalitet.....	10
Validering av prisuppgifterna.....	10
Resultat.....	12
Förekomst av olika narkotikasorter i Sverige	12
Prisbilden på nationell nivå 2014	14
Prisutvecklingen över tid för olika narkotikasorter	15
Regionala variationer storstad/landsdelar	19
Grossistpriser	22
Sammanfattande kommentarer.....	24
Referenser	26
Bilaga 1: Rapportörer 2014.....	27
Bilaga 2: Tabeller.....	28

Diagram

1. Realprisjusterad utveckling för heroin- respektive kokainpriser i Sverige samt Väst-europa. 1990–2012. Index 1990=100.	11
2. Förekomst av hasch, marijuana, vitt heroin, brunt heroin, kokain och amfetamin i riket. Andelen prisrapporteringar per drog. 1988–2014.	13
3. Förekomst av ecstasy, kat, LSD och GHB i riket. Andelen prisrapporteringar per drog. 2000–2014.	14
4. Gatuprisutvecklingen för hasch, marijuana, amfetamin, kokain och heroin (vitt resp. brunt – samma värden 1988–1992). Medianvärden, reala priser, 2014 års penningvärde. Kronor per gram. 1988–2014.	16
5. Realprisjusterad och indexerad gatuprisutveckling för hasch, marijuana, amfetamin, kokain och brunt respektive vitt heroin. 1988–2014. Index 1988=100.	17
6. Gatuprisutvecklingen för ecstasy, LSD, kat och GHB. Medianvärden, reala priser, 2014 års penningvärde. Kronor per tablett, dos, bunt resp. centiliter. 2000–2014.	18
7. Realprisjusterad och indexerad gatuprisutveckling för ecstasy, LSD, kat och GHB. 2000–2014. Index 2000=100.	19
8. Gatuprisutvecklingen för hasch, marijuana, amfetamin, kokain och heroin (vitt resp. brunt). Kronor per gram, realprisjusterade medianvärden per landsdel, 2014 års penningvärde. 1988–2014.	21
9. Gatuprisutvecklingen för ecstasy, LSD, kat och GHB. Kronor per tablett, dos, bunt resp. centiliter. Realprisjusterade medianvärden per landsdel, 2014 års penningvärde. 2000–2014.	22

Tabeller

A. Förekomst av olika narkotiska preparat mätt genom antalet prisrapporteringar i riket samt i tre landsändar respektive storstads- och icke-storstadslän. Procent. 2014.	12
B. Gatupriser för olika narkotikasorter i Sverige enligt uppgifter från länspolismyndigheterna. 2014.	15
C. Mediangatupris för olika narkotiska preparat i riket samt i tre landsändar respektive storstads- och icke-storstadslän. 2014.	20
1. Gatuprisutvecklingen för hasch i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014.	28
2. Gatuprisutvecklingen för marijuana i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014.	29
3. Gatuprisutvecklingen för amfetamin i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014.	30
4. Gatuprisutvecklingen för kokain i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014.	31

5.	Gatuprisutvecklingen för vitt heroin/heroin i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014.....	32
6.	Gatuprisutvecklingen för brunt heroin/heroin i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014.....	33
7.	Gatuprisutvecklingen för ecstasy i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per tablett. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 2000–2014.....	34
8.	Gatuprisutvecklingen för LSD i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per tripp. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 2000–2014.....	35
9.	Gatuprisutvecklingen för kat i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per bunt. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 2000–2014.....	36
10.	Gatuprisutvecklingen för GHB i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per centiliter. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 2000–2014.....	37
11.	Indexerad realprisjusterad mediangatuprisutveckling för hasch, marijuana, amfetamin, kokain och brunt heroin. 1988–2014. Index 1988=100.	38
12.	Indexerad realprisjusterad mediangatuprisutveckling för hasch, marijuana, amfetamin, kokain, brunt heroin, ecstasy, LSD, kat och GHB. 1988–2014. Index 2000=100.....	39
13.	Realprisjusterade mediangatupriser samt motsvarande värden viktade efter befolkningens mängd per län. 2000–2014.....	40
14.	Grossistpriser för olika narkotikasorter i Sverige enligt uppgifter från länspolismyndigheterna. Priserna är angivna i kronor per kilo eller tusental tabletter (antalet prissvar, prisintervall, medel- och medianpriser). 2010–2014.	41

Inledning och bakgrund

CAN har sedan 1980-talet samlat in uppgifter om gatupriser på narkotika. I denna rapport redogörs för prisutvecklingen fram till 2014.

Sådana prisuppgifter publicerades för första gången i samlad form i *Narkotikaprisutvecklingen i Sverige 1988–2003* (Guttormsson 2004, CAN rapport 80). Därefter har ett antal mer eller mindre omfattande rapporter getts ut under åren och i vissa av dem har prisuppgifterna kombinerats med annan relevant information för att ge en bredare bedömning av hur marknaden av olika narkotiska preparat utvecklats.

Den senaste analysen av denna mera omfattande typ publicerades i *Narkotikatillgängligheten i Sverige 1988–2010* (Guttormsson 2011, CAN rapport 128). Eftersom ingen samlad statistik över tullens och polisens narkotikabeslag fanns tillgänglig när föreliggande rapport sammanställdes innehåller den endast resultat gällande själva prisutvecklingen, och är således av mera begränsad natur. Nästa års rapport planeras däremot att bli av mera omfattande karaktär, inte minst eftersom rapportörsbasen då är förändrad till följd av polisens omorganisation.

Vill man få en djupare förståelse för hur olika resonemang kan föras runt prisuppgifterna samt hur slutsatser kan dras är man således hänvisad till tidigare rapporter.

CAN:s uppgifter om narkotikapriser vidararapporteras regelbundet till FN (UNODC) och EU (EMCDDA) och utgör därmed underlag för internationella jämförelser och publiceringar. De resultattabeller som ingår som bilaga i denna rapport finns även tillgängliga i Excelformat på www.can.se.

Informationen om gatupriser har inhämtats från rapportörer vid Sveriges 21 polismyndigheter. Vilka dessa var under 2014 framgår av bilaga 1. CAN vill här passa på att tacka årets rapportörer, liksom övriga som tidigare lämnat uppgifter under årens lopp.

Metod och material

Nedan följer en kortfattad beskrivning av datainsamlingens genomförande och några centrala begrepp. Läsare som vill ha en mera utförlig och historisk beskrivning av datainsamlingen, frågejusteringar och hur ändringar i sammansättningen av rapportörerna bedömts ha påverkat resultaten, hänvisas till CAN-rapport 128.

Rapportörerna

Rapportörerna som valts ut har en god överblick över situationen i sina respektive regioner. Sedan 2000 deltar en rapportör från var och en av Sveriges samtliga 21 länspolismyndigheter och undersökningen täcker därmed hela riket. Perioden 1988–1999 kom rapporterna istället från ett urval av kommuner/distrikt. Förändringen av sammansättningen av rapportörerna har inte bedömts påverka de nationella resultaten i någon avgörande grad.

Datainsamlingen

Prisuppgifterna samlas in två gånger per år, för första respektive andra halvåret, men redovisas endast helårsvis. Datainsamlingen sker via en webbaserad enkät.

Sedan 1988 har CAN samlat in uppgifter från polisen gällande gatupriser på hasch, marijuana, amfetamin, kokain och heroin (sedan 1993 både vitt och brunt heroin). Från år 2000 prisbevakas även de mindre vanliga narkotikasorterna ecstasy, LSD, GHB och kat.

Således ingår de vanligaste narkotikasorterna, samt några mera udda sorter, medan de relativt nytillkomna ”nätdrogerna” inte berörs i prisrapporteringen. Det beror dels på att de fortfarande är förhållandevis sällsynta men framför allt på att de snabbt ändrar innehåll, legal status och inte minst benämningar, vilket gör det svårt att enkelt och enhetligt fråga om de nya psykoaktiva substanserna.

Narkotikaklassade läkemedel som smärtstillande preparat eller lugnande medel och sömnmedel av bensodiazepintyp ingår inte heller, detta eftersom det förekommer en mängd olika sorter, dessutom i olika dosstorlekar. I 2012 års enkät gjordes dock en tillfällig utvidgning med ett antal extrafrågor för att försöka ringa in förekomst och ungefärliga prisnivåer för sådana läkemedel. Dessa resultat finns publicerade i rapporten Läkemedel i missbruksmiljöer (Guttormsson 2013).

Gatupriser

Med gatupriser avses priset vid överlåtelse av små mängder i konsumentledet. Rapportörerna ombeds utgå från den typiska överlåtelsemängden i distributionens sista steg och uttrycka kostnaden i kronor per gram, eller annan relevant mängdenhet (tablett, dos, etc.).

Om hasch i typfallet exempelvis handlas i mängder om 5 gram för 600 kronor redovisas ett gatupris på 120 kronor/gram, eller om brunt heroin i typfallet inhandlas i mängder om 0,2 gram för 300 kronor redovisas priset 1 500 kronor per gram.

Grossistpriser

Med grossistpriser avses priset vid försäljning av större partier. I linje med internationell praxis avses då mängder om minst 1 kg eller 1 000 tabletter. Eftersom försäljning på denna nivå är förhållandevis ovanlig i Sverige leder detta naturligt nog till färre rapporteringar, vilket i sin tur innebär en större osäkerhet för dessa resultat.

Medianpriser

Istället för att använda det aritmetiska medelvärdet (genomsnittet) redovisas istället främst medianvärdet i denna rapport, och det är värdet som hamnar i mitten av en uppsättning värden som sorterats i storleksordning. Detta används för att undvika att eventuella enstaka extremvärden påverkar prisbilden alltför mycket, vilket skulle bidra till mer eller mindre artificiella fluktuationer, i synnerhet som dessa värden ibland kan vara orsakade av missförstånd eller rena felskrivningar.

I tabellbilagan redovisas även det aritmetiska medelvärdet och som framgår av tabellerna är det endast i undantagsfall som dessa två redovisningsmetoder skiljer sig åt i någon avgörande grad.

Realpriser

Eftersom priserna insamlats under en längre tid (drygt 25 år) är det för jämförbarhetens skull nödvändigt att justera dessa för inflation. De ursprungligen inrapporterade priserna (nominella priser) räknas därför om så att kostnaden motsvarar den som gäller för pengavärdet för senaste året i tidsserien (2014 i denna rapport).

Omräkningen görs med hjälp av SCB:s konsumentprisindex (hämtat från www.scb.se) och syftar alltså till att göra de ursprungligen inrapporterade priserna jämförbara över tid. De KPI-justerade värdena benämns realpriser och i tabellbilagan redovisas såväl nominella som reala medianpriser.

Rikspriser

Att uttrycka rikspriset på narkotika genom att beräkna ett medelvärde baserat på de 21 polismyndigheternas rapporteringar kan vara förenat med vissa problem. Detta ger inte nödvändigtvis den ”sanna” bilden av den genomsnittliga kostnaden för respektive preparat eftersom många konsument/ köpare bor i storstadsregioner och/eller i södra delen av Sverige, områden där narkotika enligt rapporterna tenderar att ligga något lägre i pris. Det finns alltså en risk att de rikspriser som presenteras i denna rapport ibland kan tendera att något överskatta vad den genomsnittlige konsumenten faktiskt betalar.

Jämförelser av nationella och regionala priser visar dock att skillnaderna inte är större än att medelvärdena av de 21 länspolismyndigheternas inrapporteringar är fullt användbara i syfte att spegla det nationella prisläget ett enskilt år, och för de mera långsiktiga trenderna har dessa invändningar ännu mindre betydelse. Det viktigaste i sammanhanget är att man vid tolkningen av resultaten tar hänsyn till att priserna för vissa preparat kan variera något regionalt, men att detta främst gäller mera sällsynta droger.

Viktning av prisuppgifterna

Man skulle kunna argumentera för att en viktning borde göras, i enlighet med föregående avsnitt. I tabell 13 redovisas resultaten viktade utifrån länens folkmängd från år 2000 (det tidigare urvalet tillåter inte sådan viktning). Av tabellen framgår att viktningen inte medför några större eller systematiska skillnader i dagsläget. Därmed görs bedömningen att detta får anstå till nästa års rapport, då rapportörsbasens sammansättning förändras till följd av en omorganisation inom polisen som gäller från 2015. Då revideras även tidigare data.

Narkotikans kvalitet

En faktor som har betydelse för prissättningen på en vara är kvaliteten. Ett vanligt sätt att mäta kvaliteten på narkotika är att mäta halten aktiv substans. Denna kan variera avsevärt till följd av framställningsmetod eller grad av utblandning med billiga icke-aktiva substanser. Några systematiska insamlingar och redovisningar av utvecklingen av halterna på den svenska marknaden finns dock inte att tillgå, i synnerhet inte för några längre tidsperioder.

Exempelvis förefaller det dock troligt att den marijuana som idag förekommer på den svenska marknaden genomsnittligt har en högre nivå av den rusgivande cannabinoiden THC än vad som var fallet för 10–20 år sedan, detta eftersom en ökad THC-halt har kommit att eftersträvas och framställningsmetoderna moderniserats. Det europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk har på europainivå noterat en ökning av den genomsnittliga inrapporterade THC-halten för marijuana under perioden 2006–2012 (EMCDDA 2014). Från 2011 tycks ökningen även gälla hasch. Även om man långt tidigare har talat om ökade THC-halter har detta inte tidigare kunnat fastslås (EMCDDA 2005).

Eftersom det inte finns några säkra uppgifter om haltutvecklingen på olika narkotikasorter över tid i Sverige, kan det i denna rapport inte tas någon hänsyn till betydelsen av eventuella kvalitetsförändringar och dess inverkan på prisnivåerna. Det är dock viktigt att ha denna tänkbara förklaring i bakhuvudet när prisutvecklingen tolkas. Samtidigt är det också bra att komma ihåg att halterna många gånger fluktuerar avsevärt även under korta tidsperioder, utan att det finns några tydliga trender åt något särskilt håll.

Validering av prisuppgifterna

Ett sätt att validera de insamlade priserna är att jämföra med prisutvecklingen i andra länder. Merparten av den narkotika som används i Sverige är importerad, vilket innebär att vi är en del av den internationella marknaden och därmed skulle kunna förväntas ha likartade pristrender.

Enligt diagram 1 liknar den svenska prisutvecklingen på heroin respektive kokain den som gällt även i övriga Västeuropa alltsedan 1990 (UNODC 2014). Detta indikerar att resultatet av CAN:s prisbevakning överensstämmer med verkliga förhållanden. Det bör samtidigt framhållas att även om utvecklingen är likartad ligger de svenska priserna i absoluta tal alltid på högre nivåer än i Västeuropa. Detta förefaller rimligt med tanke på att den svenska marknaden ur ett europeiskt perspektiv befinner sig mera i periferin och att det förhållandevis lilla antalet konsumenter dessutom är geografiskt mera utspridda, vilket medför mindre konkurrens och högre priser.

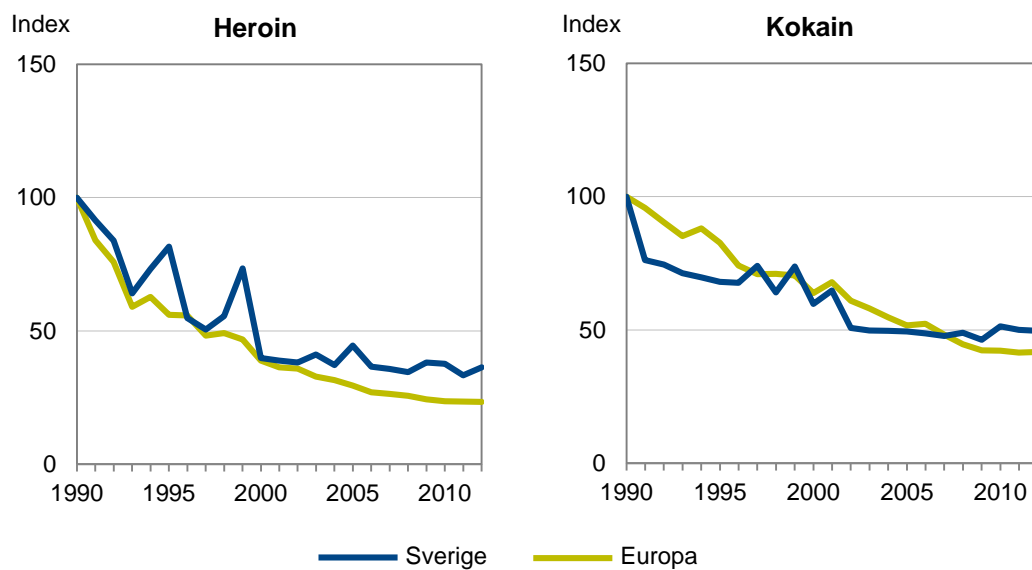

Diagram 1. Realprisjusterad utveckling för heroin- respektive kokainpriser i Sverige samt i Väst-europa. 1990–2012. Index 1990=100.

Några längre internationella tidsserier för andra narkotikasorter finns dessvärre inte att tillgå. Enligt uppgifter från EMCDDA (2014) har dock priserna på hasch respektive marijuana ökat något från och med 2007 (EMCDDA 2014). Även detta överensstämmer relativt väl med den svenska utvecklingen, enligt CAN:s prisrapporteringssystem. Någon källa som pekar på motsatta resultat för någon av de prisrapporterade drogerna jämfört med de som presenteras i denna rapport är inte känd.

Resultat

Resultatredovisningen inleds med en kort beskrivning av hur vanliga olika narkotikasorter är i Sverige och hur detta utvecklats över tid. Sedan redovisas hur gatupriserna förändrats under åren. Därefter följer ett avsnitt om regionala skillnader och sist ett om grossistpriser.

Förekomst av olika narkotikasorter i Sverige

Polismyndigheternas inrapporteringar av prisuppgifter ger en indikation om förekomsten av olika narkotikasorter i de olika länen. Om en länsrapportör inte kan ange något pris, eller att drogen inte har förekommit i regionen under de senaste sex månaderna, så tolkas det som att förekomsten av preparatet varit i princip obefintlig, eller i vart fall ytterst begränsad.

Om flera länsrapportörer inte kan rapportera prisuppgifter torde det därmed röra sig om en nationellt mera ovanlig narkotikasort. Omvänt kan man utgå ifrån att om merparten av polismyndigheterna anger priser för ett preparat så är detta relativt väl spritt i landet.

I tabell A redovisas per preparat hur stor andel prisrapporteringar som förekommit bland samtliga enkäter inkomna under 2014. Totalt inkom 41 svar under året, det vill säga en per myndighet och halvår, med undantag för vårens rapportering för Västra Götaland. Det bör observeras att procenttalen i tabellen är beräknade på mycket små bastal och presenteras enbart för att ge en grov illustration om de inbördes relationerna.

Som framgår av tabellen är hasch, amfetamin, marijuana och kokain tämligen väl spridda droger i Sverige, medan vitt heroin, LSD och GHB är desto mindre vanliga. Jämför man regionala variationer framträder marijuana, ecstasy och brunt heroin som mera vanligt förekommande söderöver respektive i storstads-län.

Tabell A. Förekomst av olika narkotiska preparat mätt genom antalet prisrapporteringar i riket samt i tre landsändar ^{a)} respektive storstads- och icke storstads-län ^{b)}. Procent. 2014.

	Riket n=41 (%)	Syd- sverige n=12 (%)	Mellan- n=19 (%)	Norra Sverige n=10 (%)	Storstads- län n=5 (%)	Icke stor- stads-län n=36 (%)
Hasch	100	100	100	100	100	100
Amfetamin	95	92	100	90	100	94
Marijuana	93	100	95	80	100	92
Kokain	80	75	89	70	100	78
Ecstasy	46	58	47	30	80	42
Kat	34	42	32	30	20	36
Brunt heroin	24	50	16	10	60	19
Vitt heroin	7	8	5	10	0	8
LSD	7	8	5	10	20	6
GHB	5	8	0	10	0	6

a) Sydsverige: Kronoberg, Jönköping, Kalmar, Blekinge, Skåne och Halland. Mellansverige: Stockholm, Uppsala, Södermanland, Östergötland, Gotland, Värmland, Örebro, Västra Götaland, Västmanland och Dalarna. Norra Sverige: Gävleborg, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten.

b) Som storstads-län räknas Skåne, Stockholm och Västra Götaland.

För sex av narkotikasorterna har prisrapporteringen gjorts alltsedan slutet av 1980-talet. I diagram 2 (tabellerna 1–6) illustreras hur stor andel av informanterna som angett priser för respektive drog och år.

Rapporteringsförmågan har under alla år varit störst för hasch och amfetamin, men efter en kraftig uppgång har numera även marijuanapriser i stort sett blivit lika vanliga i rapporteringarna. Förändringen är påtaglig jämfört med 1990-talet. Även kokain har tydligt ökat i förekomst jämfört med 1990-talet, men inte lika kraftigt. Förekomsten av vitt respektive brunt heroin har tvärtom minskat alltsedan millennieskiftet, enligt rapportörerna.

Andelen prisrapporteringar tycks generellt vara något högre sedan millennieskiftet. Uppgången är inte särskilt stor men kan delvis ha metodologiska förklaringar, eftersom ett hopp uppenbarligen inträffade då den nya rapportörsbasen med polismyndigheterna togs i bruk år 2000.¹ Metodologiska invändningar till trots är det ändå uppenbart att idag är hasch, marijuana och amfetamin narkotikasorter som är väl spridda över landet. Kokain och marijuana har ökat i spridning sedan 1990-talet medan heroin minskat i förekomst i landet under senaste 10–15 åren.

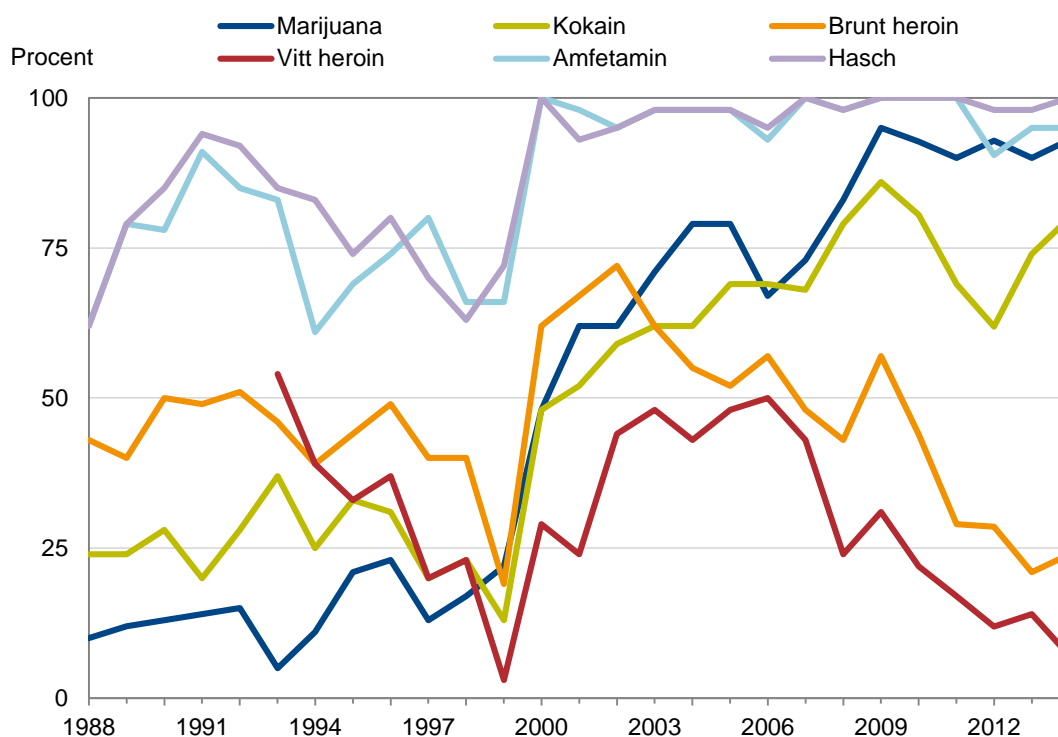

Diagram 2. Förekomst av hasch, marijuana, vitt heroin, brunt heroin, kokain och amfetamin i riket. Andelen prisrapporteringar per drog. 1988–2014. (Tabellerna 1–6)

¹ Att prisrapporterna överlag är få runt 1999 hänger samman med att systemet delvis reviderades detta år, vilket ledde till ett tillfälligt högt internbortfall på flera frågor. Även om rapporteringsviljan tillfälligt sviktade ledde detta inte till nedgångar för samtliga preparat; hasch och amfetamin ligger alltså högt. Före år 2000 redovisade polisen dessutom för mindre områden, vilket kan ha påverkat förmågan att rapportera priser.

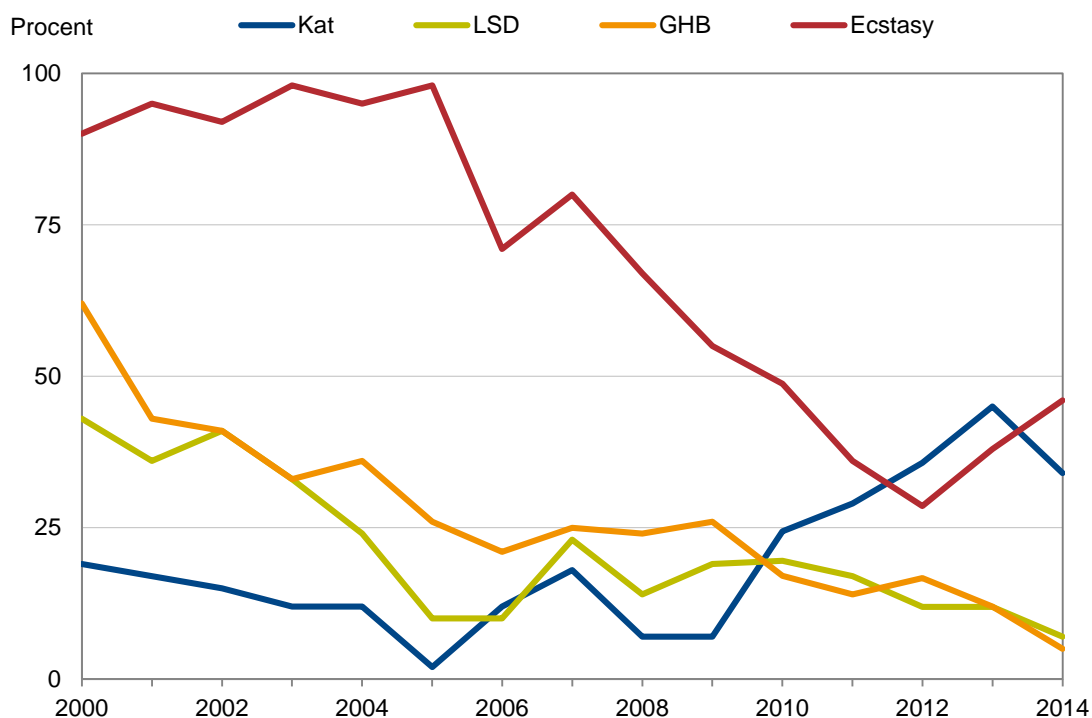

Diagram 3. Förekomst av ecstasy, kat, LSD och GHB i riket. Andelen prisrapporteringar per drog. 2000–2014. (Tabellerna 7–10)

För ecstasy, GHB, LSD och kat finns prisinformation insamlad sedan år 2000. Utvecklingen för rapporteringen av dessa droger redovisas i diagram 3 och tabellerna 7–10. Med undantag för kat, som ökat något i förekomst från 2010, har antalet prisrapporteringar för de övriga tre drogerna minskat mer eller mindre kontinuerligt under senaste 10–15 åren. Dessa narkotikasorter tycks således ha minskat i förekomst i riket under perioden, även om prisrapporteringarna för ecstasy blivit något fler de två senaste åren.

Prisbilden på nationell nivå 2014

I tabell B redovisas de inrapporterade gatupriserna för 2014. Narkotikasorterna är rangordnade efter antalet prissvar. Av prisintervallen att döma framgår att det förekommer mer eller mindre stora variationer. Detta beror delvis på att det kan vara svårt att uppskatta exakta nivåer, men inte minst för att priserna har varierat under året och mellan olika delar av landet. Största prisintervallen under 2014 hade amfetamin, ecstasy och LSD.

Endast sett till grampriset (oavsett renhetsgrad eller normaldos) hör heroin och kokain till de dyrare drogerna (runt 1 000 kronor per gram). Amfetamin torde vara den vanligaste centralstimulerande narkotikasorten på svenska marknaden och är alltså betydligt billigare än kokain med ett medianpris på omkring 250 kronor.

Tabell B. Gatupriser för olika narkotikasorter i Sverige enligt uppgifter från länspolismyndigheterna. 2014.

	Enhet	Antal svar ^{a)}	Intervall, kronor	Medelvärde	Medianvärde
Hasch	kr / gram	41	60–150	110	105
Amfetamin	kr / gram	39	100–400	253	250
Marijuana	kr / gram	38	90–160	124	120
Kokain	kr / gram	33	700–1100	911	900
Ecstasy	kr / tablett	19	60–225	129	125
Brunt heroin	kr / gram	10	700–1500	1 085	1 100
Kat	kr / bunt	14	100–300	204	200
Vitt heroin	kr / gram	3	1000–3000	1 700	1 100
LSD	kr / tripp	3	45–200	98	50
GHB	kr / cl	2	30–35	32	32

a) Antal prisangivelser av totalt 41 möjliga.

Mer intressant än att betrakta priserna för ett enskilt år är att följa utvecklingen över tid, vilket görs i nästa avsnitt. Eftersom medelvärdet i tabell B, liksom tidigare år, normalt ligger något högre än medianvärdet, så innebär det att när prisavvikelser förekommer så ligger de oftare i intervallens övre regioner. För att undvika att enstaka höga värden påverkar resultaten redovisas endast medianvärden i nästa avsnitt.

Prisutvecklingen över tid för olika narkotikasorter

Som nämnts finns uppgifter om gatuprisutvecklingen för hasch, marijuana, amfetamin, kokain och heroin registrerade från 1988 och för LSD, ecstasy, kat och GHB från år 2000. I diagram 4 (tabellerna 1–6) redovisas den reala medianprisutvecklingen (i 2014 års penningvärde) för de preparat som följts från 1988. Att äldre priser realprisjusterats är nödvändigt för att kompensera för inflationens inverkan på penningvärdet, vilket alltså gör priserna jämförbara över tid.

Diagrammet visar att dagens gatupriser är klart lägre för samtliga sex narkotikasorter jämfört med 1988². Marijuana är den narkotikatyp där prisförändringen framstår som minst och det beror delvis på den prisuppgång som påbörjades redan 2005. Uppgången har skett parallellt med att allt fler rapportörer överhuvudtaget angett marijuanapriser, dvs. under en tid då marijuana spridits alltmer i landet. När få rapportörer kunde uppge pris under 1990-talet varierade prisbilden desto mera. Även den andra typen av cannabis, det vill säga hasch, har ökat något i pris men denna uppgång påbörjades inte förrän 2010.

För heroin, kokain och centralstimulantia syns inte motsvarande prisökningar. Prisbilden har snarast varit stabil för dessa droger under den senaste 10-årsperioden, med undantag för det allt mindre vanliga vita heroinet där stora fluktuationer förekommit.

² Observera att prisskalorna skiljer sig åt i diagrammen eftersom narkotikasorterna varierar väsentligt i pris.

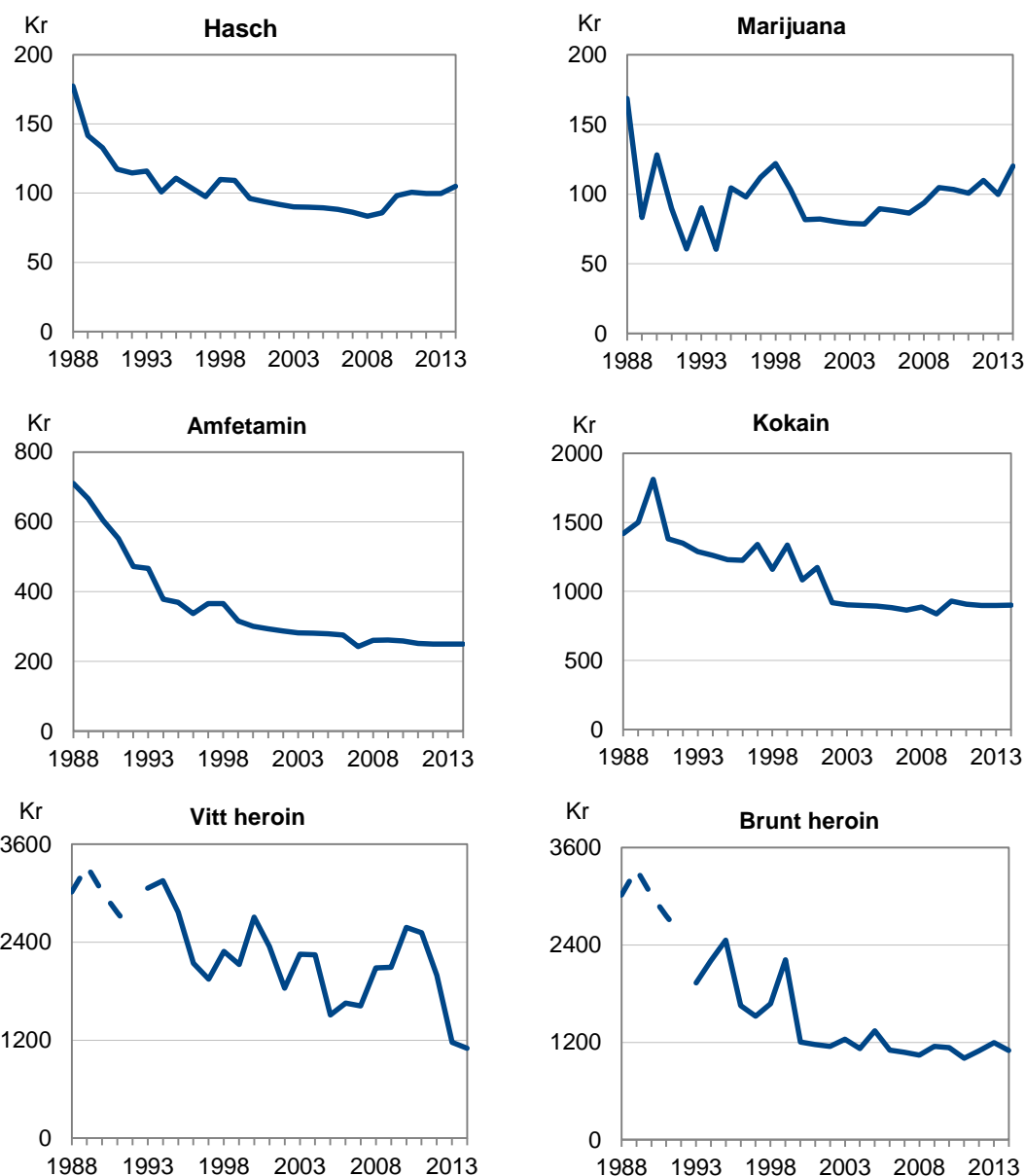

Diagram 4. Gatuprisutvecklingen för hasch, marijuana, amfetamin, kokain och heroin (vitt resp. brunt – samma värden 1988–1992). Medianvärden, reala priser, 2014 års penningvärde. Kronor per gram. 1988–2014. (Tabellerna 1–6)

Åren 1988–1992 redovisas samma värden i båda heroindiagrammen och dessa gäller således ”heroin”, utan någon åtskillnad mellan vitt och brunt heroin – därav den streckade kurvan i diagram 4. Sannolikt gällde priserna huvudsakligen brunt heroin eftersom detta även då torde ha varit den vanligaste varianten. Under åtföljande år är resultaten för vitt heroin något mera osäkra till följd av vissa förändringar i enkäten. Sammantaget visar ändå figuren att de droger som vanligen används i det mera avancerade injektionsmissbruket, heroin och amfetamin, drastiskt har minskat i pris sedan slutet av 1980-talet.

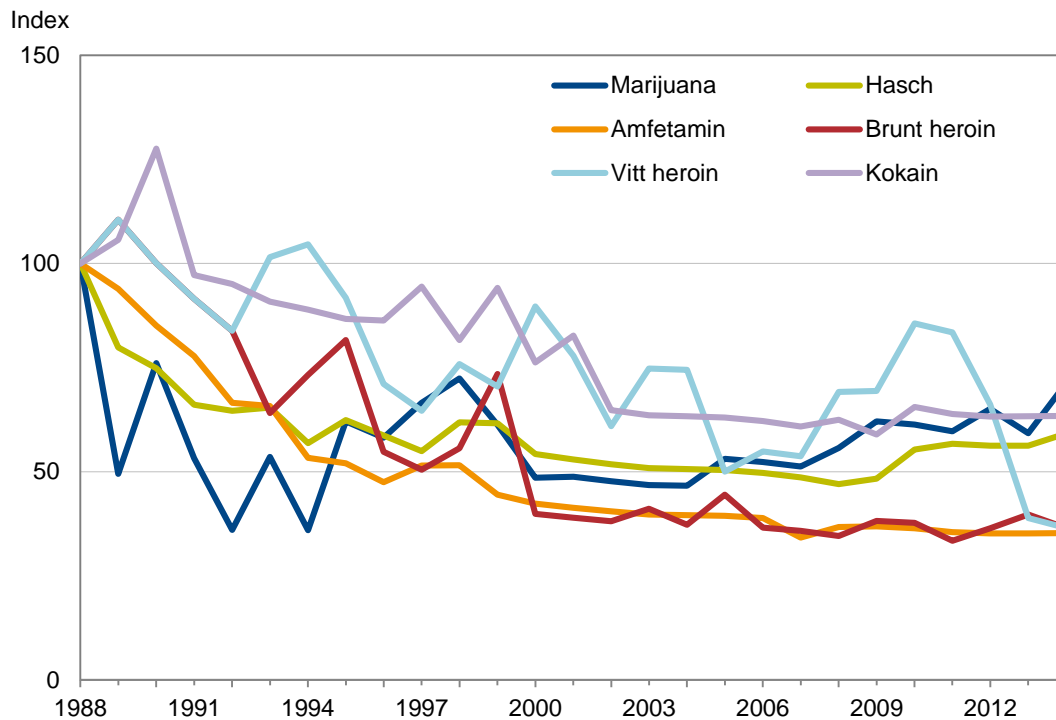

Diagram 5. Realprisjusterad och indexerad gatuprisutveckling för hasch, marijuana, amfetamin, kokain och brunt respektive vitt heroin. 1988–2014. Index 1988=100. (Tabell 11)

I diagram 5 redovisas gatuprisutvecklingen, realprisjusterad och indexerad, för samma droger som i föregående figur. Indexering gör att utvecklingen lättare kan jämföras narkotikasorterna emellan, eftersom alla fått utgångsvärdet 100 för 1988. Det blir då än tydligare att realpriserna idag är avgjort lägre för samtliga sorter jämfört med 1988, men att uppgångar skett för de båda cannabisvarianterna. Trots uppgångarna kostar såväl hasch som marijuana endast två tredjedelar jämfört med prisläget som gällde i slutet av 1980-talet.

De allra största prisfallen uppvisas av brunt heroin och amfetamin. Jämfört med slutet av 1980-talet har priset för dessa droger sjunkit med två tredjedelar. Med andra ord betingar idag dessa droger endast 35 % av det pris som gällde då.

I diagram 6 (tabellerna 7–10) redovisas prisutvecklingen från år 2000 för LSD, ecstasy, kat och GHB. Eftersom tidsperioden är kortare och drogerna är mindre vanliga än de ovan redovisade följer att utvecklingstrenderna kanske inte framstår som fullt lika tydliga som i det föregående. Det kan påpekas att det inte längre handlar om kronor per gram och att enheterna är olika för de redovisade drogerna.

För ecstasy och kat kan priserna sägas ha sjunkit under den observerade perioden, dock inte kontinuerligt. För LSD och GHB gäller att 2014 års gatupriser förvisso är lägre jämfört med startåret, men om man bortser från en handfull särskilt avvikande värden tycks gatupriserna för dessa droger på det stora hela ha varit ganska oförändrade.

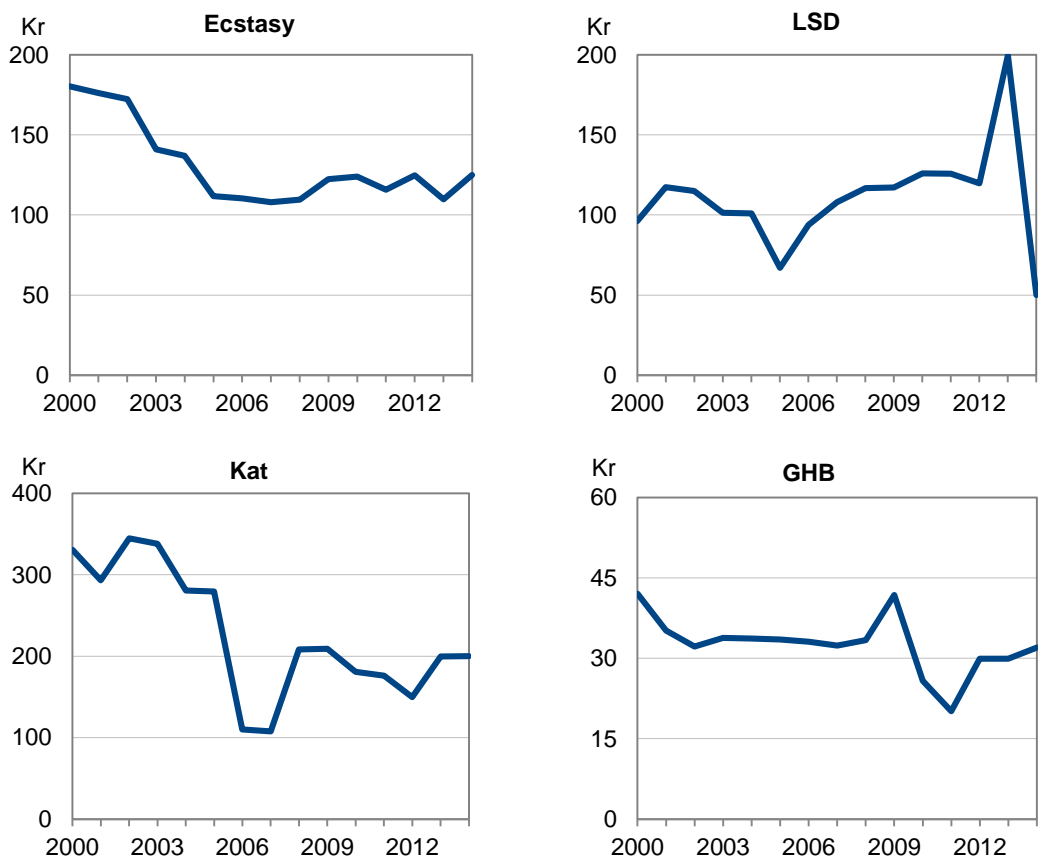

Diagram 6. Gatuprisutvecklingen för ecstasy, LSD, kat och GHB. Medianvärden, reala priser, 2014 års penningvärde. Kronor per tablett, dos, bunt resp. centiliter. 2000–2014. (Tabellerna 7–10)

Den indexerade realprisjusterade gatuprisutvecklingen för samma fyra droger redovisas i diagram 7 för att pristrenderna lättare ska kunna jämföras. Återigen är det främst ecstasy och kat som förefaller haft en någorlunda kontinuerlig prisnedgång och jämfört med startåret är 2014 års priser nere i cirka två tredjedelar av de priser som gällde år 2000. Den enda av dessa fyra droger som möjligen uppvisar någon ökningstendens under perioden är LSD, men observationerna är få och fluktuationerna är stora mot slutet av perioden.

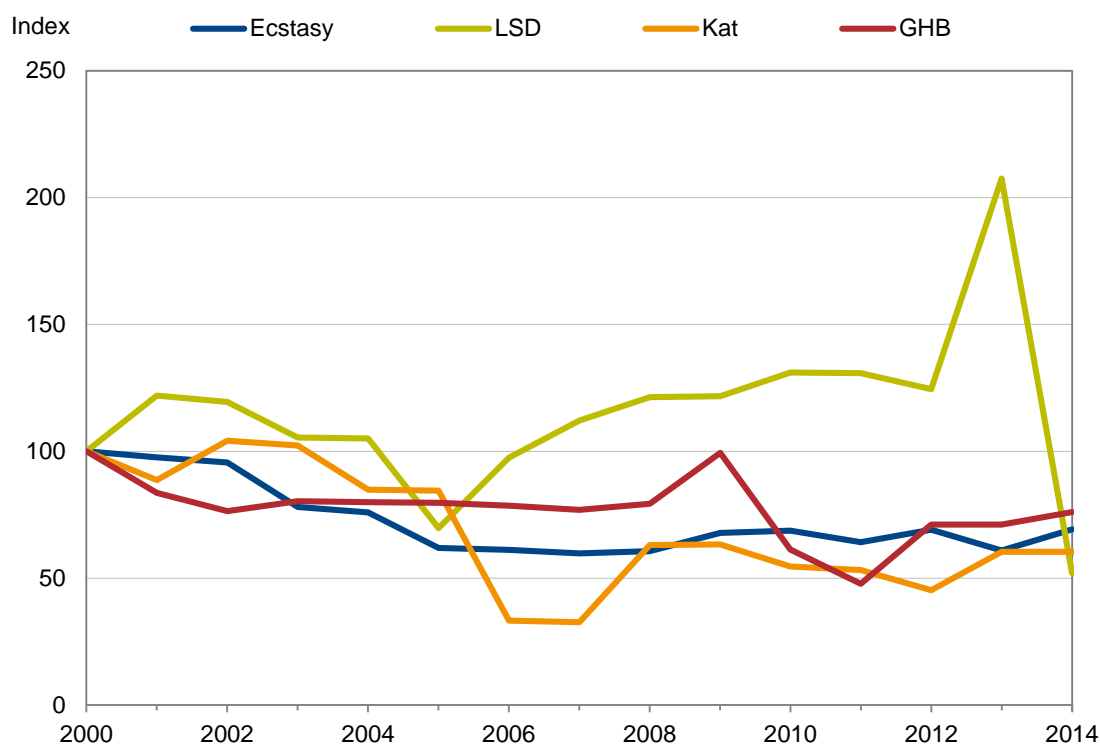

Diagram 7. Realprisjusterad och indexerad gatuprisutveckling för ecstasy, LSD, kat och GHB. 2000–2014. Index 2000=100. (Tabell 12)

Regionala variationer storstad/landsdelar

Prisuppgifter har rapporterats från samtliga Sveriges 21 länspolismyndigheter. I tabell C redovisas den regionala fördelningen för 2014 års priser. Narkotikasorterna är sorterade efter förekomsten i riket totalt. Det bör observeras att i vissa fall är det ytterst få observationer som ligger bakom enskilda värden. Ofta är priserna lägre i Sydsverige, men inte genomgående. De geografiska prisskillnaderna ska samtidigt inte överdrivas.

Flera narkotikasorter prisrapporteras mindre ofta från gruppen med nordligare belägna län, samtidigt som priserna tenderar att vara något högre där. En rimlig tolkning av detta är att narkotikatillgängligheten generellt är lägre norröver.

I synnerhet amfetamin betingar lägre priser i storstadslänen. Även LSD rapporteras vara avgjort dyrare utanför storstäder men detta bygger på ett mindre antal inrapporterade prisuppgifter (se tabell A) och kan vara endast en tillfällighet.

Storstadslänen har i regel högre folktäthet, medan län med låg folktäthet ofta återfinns norröver. Det sammanlagda antalet narkotikaprisrapporteringar 2010–2014 för olika polismyndigheter samvarierar delvis med hur tätbefolkat länet är: ju högre befolkningstäthet desto mer frekvent inrapporteras priser för olika narkotikasorter (Spearman's rang = 0,62). Detta förhållande är rimligt mot bakgrund att även andra källor, som kriminalstatistik och frågeundersökningar, pekar på en högre narkotikaförekomst för storstadsregionerna (CAN 2014).

Tabell C. Medianpris på gatunivå för olika narkotiska preparat i riket samt i tre landsändar^{a)} respektive storstads- och icke storstads-län^{b)}. 2014.

	Riket n=41	Syd- sverige n=12	Mellan- sverige n=19	Norra Sverige n=10	Storstads- län n=5	Icke stor- stads-län n=36
Hasch kr/gram	105	116	100	120	100	108
Amfetamin kr/gram	250	225	250	300	150	263
Marijuana kr/gram	12	116	120	125	120	120
Kokain kr/gram	900	850	900	1 000	900	900
Ecstasy kr/tablett	125	125	100	150	113	140
Brunt heroin kr/gram	1 100	1 000	1 200	1 300	1 250	1 000
Kat kr/bunt	200	250	150	200	150	140
Vitt heroin kr/gram	1 100	1 100	1 000	3 000	–	1 100
LSD	50	45	50	200	50	123
GHB	32	35	–	30	–	33

a) Sydsverige: Kronoberg, Jönköping, Kalmar, Blekinge, Skåne och Halland. Mellansverige: Stockholm, Uppsala, Södermanland, Östergötland, Gotland, Värmland, Örebro, Västra Götaland, Västmanland och Dalarna. Norra Sverige: Gävleborg, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten.

b) Som storstads-län räknas Skåne, Stockholm och Västra Götaland.

I diagram 8 och 9 redovisas prisutvecklingen i de tre landsdelarna som definierats i tabell C. Även om vissa nivåskillnader ibland förekommer landsdelarna emellan så går pristrenderna normalt sett åt samma håll. Norra Sverige uppvisar störst fluktuationer över tid, och det beror alltså på att prisuppgifterna därifrån baseras på en mera begränsad och mindre stabil marknad.

Tidigare var hasch något dyrare norröver, men denna skillnad har försvunnit under senare år. Amfetamin är alltså dyrare i norra Sverige. Även heroinpriserna tenderar att vara som högst i denna landsdel. Mellansverige och Sydsverige följs tämligen väl åt prismässigt, dock tenderar heroin att vara billigare i gruppen med sydligare belägna län.

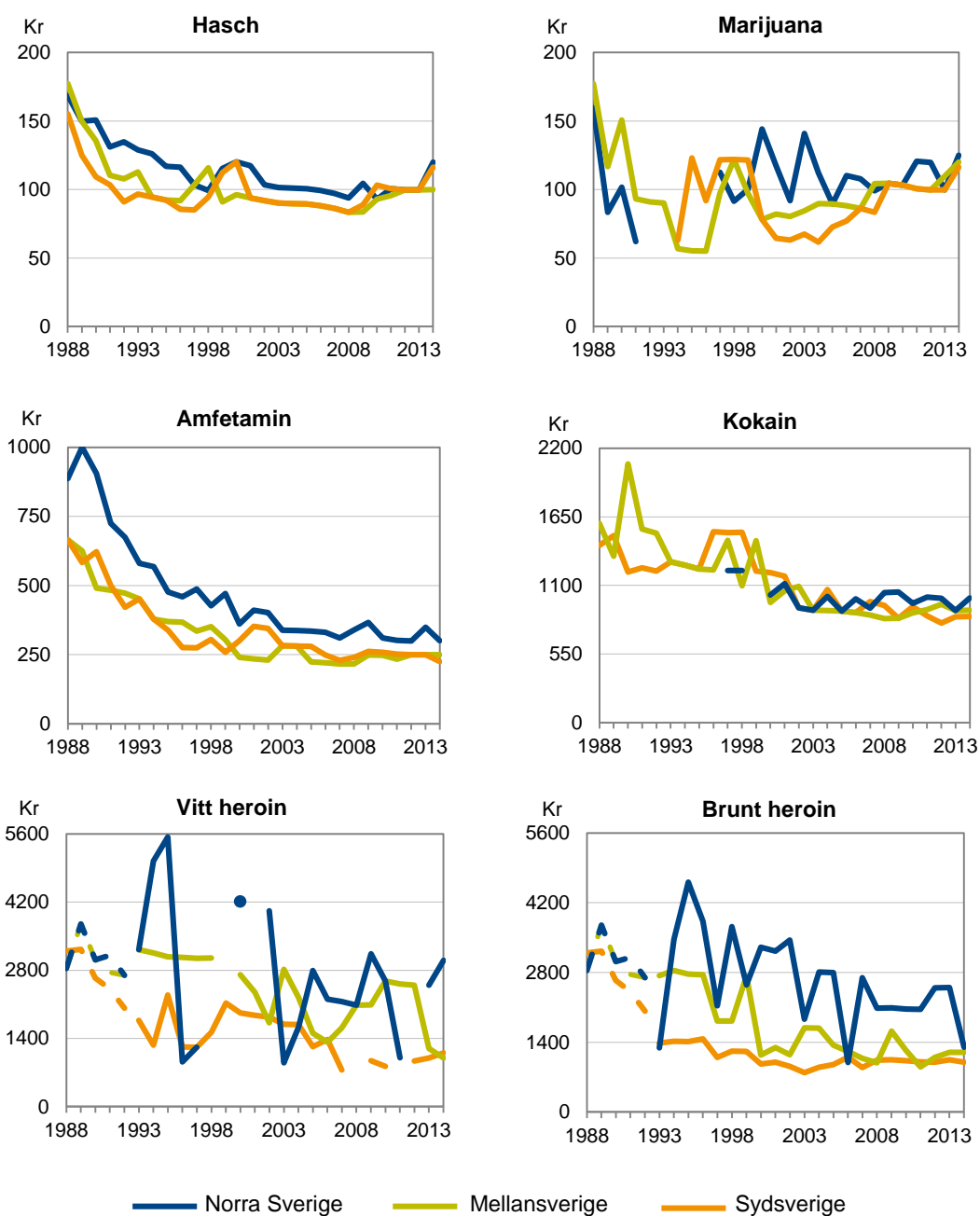

Diagram 8. Gatuprisutvecklingen för hasch, marijuana, amfetamin, kokain och heroin (vitt resp. brunt). Kronor per gram, realprisjusterade medianvärden per landsdel, 2014 års penningvärde. 1988–2014.

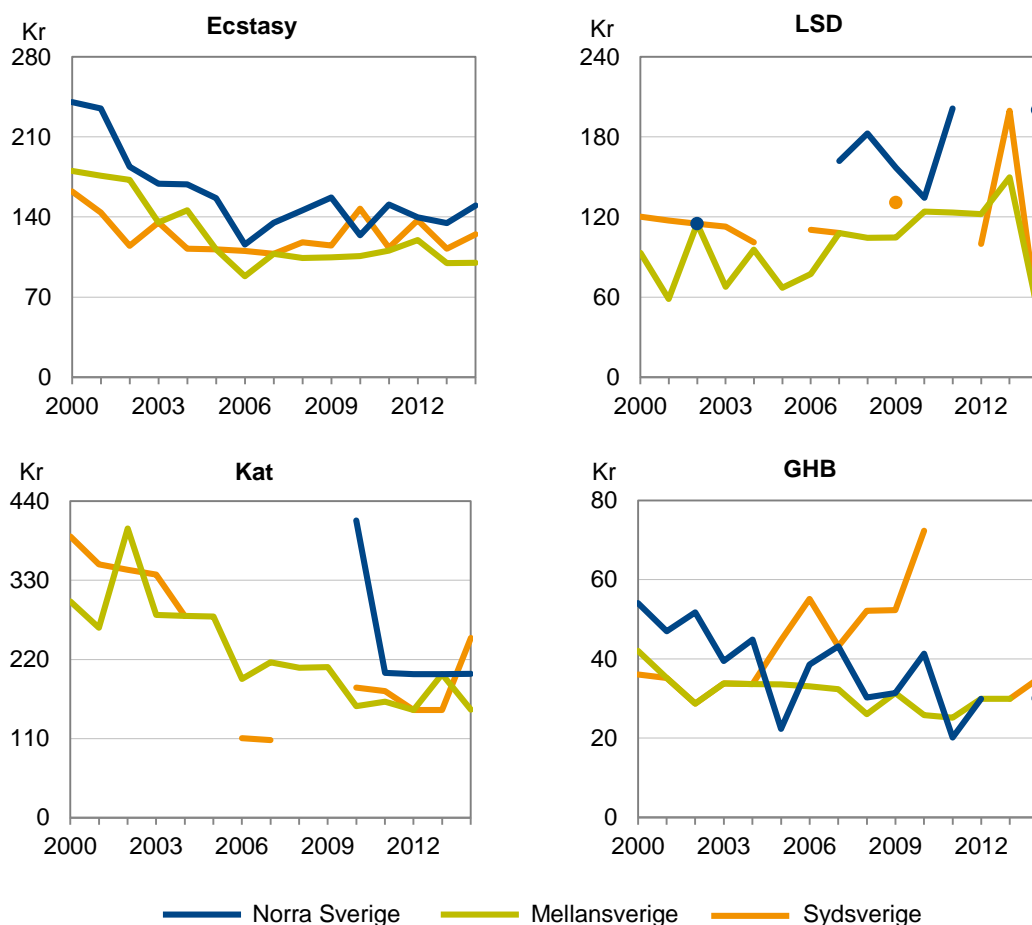

Diagram 9. Gatuprisutvecklingen för ecstasy, LSD, kat och GHB. Kronor per tablett, dos, bunt resp. centiliter. Realprisjusterade medianvärden per landsdel, 2014 års penningvärde. 2000–2014.

I syfte att kompensera för att priserna skiljer sig något åt mellan regioner samtidigt som befolkningen inte är jämnt fördelad länen emellan prövades att väga de rapporterade i relation till länets befolkningsstorlek. Att räkna ut viktade rikspriser är möjligt att göra från år 2000 beroende på att varje län är representerat från detta år. Vägningsförfarandet gav dock inga större effekter på resultaten och skulle inte påverka de redovisade trenderna nämnvärt (se tabell 13).

Grossistpriser

Från och med 2010 efterfrågas också grossistpriser och med detta avses handel med större partier. I linje med internationell praxis avses då mängder om minst 1 kg eller 1 000 tabletter. Som framgår av tabell 14 är försäljning på denna nivå inte så vanlig i Sverige och rapporteringarna är därför klart färre än för gatupriserna. Detta innebär i sin tur att dessa resultat är mera osäkra, i synnerhet för ecstasy, kokain och brunt heroin där observationerna är särskilt få.

Jämförs grossistnivån med gatunivån ser man att priserna på gatunivå normalt är omkring 2–3 gånger så höga som på grossistnivå. Detta gäller såväl narkotikasorter som inte blandas ut

(hasch, marijuana och ecstasy) som droger där det ofta förekommer att olika icke narkotiska, och relativt billiga ämnen, inblandas för att späda den ursprungliga substansen och därmed dryga ut volymen (här amfetamin, heroin och kokain). Ofta är det de tre storstadslänen som rapporterar grossistpriser. Det finns alltså ett samband mellan folktäthet och förekomst av narkotikahandel i större omfattning.

Grossistpriser har nu mätts under en femårsperiod. Resultaten antyder en viss prisuppgång för hasch, marijuana, brunt heroin och ecstasy. För ecstasy var 2014 års pris särskilt högt men observationerna har hela tiden varit få. För amfetamin och kokain har prisbilden varit mera oförändrad. Samtidigt är observationsperioden kort och det är relativt få län som överhuvudtaget har handel på grossistnivå, vilket gör iakttagelserna mera osäkra.

Sammanfattande kommentarer

Utvecklingen under senare år har visat på en ökning av gatupriserna för i synnerhet cannabis, det vill säga hasch och marijuana. Under den senaste tioårsperioden har marijuanapriserna ökat med ca 50 %, samtidigt som drogen spridits alltmer i Sverige. Under 1990-talet var det relativt ovanligt att länspolismyndigheter rapporterade förekomst (pris) av marijuana medan praktiskt taget alla gjort så under senare år. Hasch är dock alltså fortfarande oftare prisrapporterat. Priserna har inte stigit lika mycket för denna cannabisvariant, även om 2014 års priser ökat med ca 25 % jämfört med läget för sex år sedan.

Marijuana har alltså enligt rapporteringen blivit vanligare i Sverige under 2000-talet, men i ekonomiska termer har tillgängligheten samtidigt minskat i och med prisökningen. Dock kan uppgången förefalla större än vad den i själva verket är. Mycket pekar på att det idag finns starkare marijuanavarianter att tillgå, vilket i sammanhanget ses som en kvalitetsökning och därmed är åtminstone en delförklaring till de högre priserna. Ytterligare en faktor som skulle kunna förklara prisuppgången är en ökad efterfrågan. Förvisso finns det vissa tecken på att efterfrågan ökat, även om dessa inte är särskilt starka. Det bör samtidigt påpekas att i reala (inflationsjusterade) priser är prisnivån på cannabis fortfarande endast ca två tredjedelar av den som gällde i slutet på 1980-talet.

Alltsedan slutet av 1980-talet är amfetamin tillsammans med hasch de narkotikasorter som rapporterats förekomma mest runtom i landet. Amfetamin är den drog som minskat mest i pris över tid och 2014 var amfetamin nere i 35 % av den gatuprisnivå som gällde 1998. Till skillnad från cannabis syns ingen prisökning under senare år. Även priset för heroin (brunt) har minskat i ungefär samma omfattning men uppvisat större fluktuationer. Dessutom har förekomsten av heroin minskat överlag; de senaste 3–4 åren är det tämligen få regioner som rapporterar gatupriser för heroin.

Kokain är idag vanligare förekommande på den svenska marknaden jämfört med 1990-talet, och gatupriserna har varit relativt stabila under 2000-talet. Utvecklingen för ecstasy, LSD, kat och GHB har följts sedan år 2000 och sammanfattningsvis har priserna för dessa mera udda droger i huvudsak tenderat att sjunka, med undantag för LSD.

Ur ett rent ekonomiskt perspektiv är flera narkotikasorter mera överkomliga idag jämfört med läget för 25 år sedan. De historiska prisfallen har tidigare analyserats i ljuset av inte minst rättsväsendets ökande beslagsstatistik och tolkats som en större tillgänglighet för dessa droger i Sverige i detta längre tidsperspektiv. Även om aktuell beslagsstatistik för 2014 saknades när denna rapport sammanställdes torde denna bedömning fortfarande vara aktuell.

Prisuppgifter har som nämnts rapporterats från samtliga Sveriges 21 länspolismyndigheter. Flera narkotikasorter rapporteras mer sällan i norra Sverige, samtidigt som priserna kan vara något högre där. Detta tolkas som att narkotikatillgängligheten generellt är lägre norröver. Ofta är priserna lägst i Sydsverige, men de geografiska skillnaderna ska inte överdrivas och även om vissa nivåskillnader mellan landsdelarna förekommer så är trenderna i landet ofta likartade.

Antalet narkotikaprisrapporteringar från olika polismyndigheter samvarierar med hur tätbefolkat ett län är: ju högre befolkningstäthet desto mera frekvent rapporteras narkotikapriser. Detta innebär att olika narkotikasorter är mer förekommande i exempelvis storstadsregioner, något som stämmer överens med vad som är känt sedan tidigare från andra källor.

Även grossistpriser efterfrågas sedan år 2010 och jämförs dessa med gatunivån ser man att gatupriserna normalt är omkring 2–3 gånger så höga som på grossistnivå. Detta gäller såväl narkotikasorter som inte blandas ut som droger där det ofta förekommer att olika icke narkotiska, och relativt billiga ämnen, blandas i för att späda den ursprungliga substansen. Ofta är det de tre storstadslänen som rapporterar grossistpriser. Det finns alltså ett samband mellan folktäthet och förekomst av narkotikahandel i större omfattning. Grossistpriser har nu mätts under en femårsperiod. Resultaten antyder en viss prisuppgång för hasch, marijuana brunt heroin och ecstasy. Samtidigt är observationsperioden kort och det är relativt få län som överhuvudtaget har handel på grossistnivå, vilket gör iakttagelserna mera osäkra.

Från 2015 har polisen en ny organisation. De tidigare 21 självständiga myndigheterna har från 1 januari, tillsammans med Rikspolisstyrelsen och Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL), slagits samman till Polismyndigheten. Geografiskt är riket numera indelat i sju polisregioner, vilka i sin tur består av 30 polisområden. Ett polisområde omfattar normalt ett helt län, medan de större länen är indelade i flera polisområden. Denna förändring kommer medföra förändringar i rapportörsbasen, liksom i framtida resultatredovisning.

Referenser

CAN (2014). *Drogutvecklingen i Sverige 2014*. Rapport nr. 144. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

EMCDDA (2014). *Europeisk narkotikarapport 2014*. Trender och utveckling. Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå.

EMCDDA (2005). *An overview of cannabis potency in Europe*. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Insights no 6. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities.

Guttormsson U (2013). *Läkemedel i missbruksmiljöer. Situationen 2012 enligt rapportörer vid länspolismyndigheterna*. Rapport nr. 138. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

Guttormsson U (2011). *Narkotikatillgängligheten i Sverige 1988–2010*. Rapport nr. 128. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

Guttormsson U (2004). *Narkotikaprisutvecklingen i Sverige 1988–2003*. Rapport nr. 80. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

Konsumentprisindex (1980=100), fastställda tal. www.scb.se. Stockholm: Statistiska centralbyrån.

UNODC (2014). *World Drug Report 2014*. Vienna: United Nations Office on Drugs and Crime.

Bilaga I: Rapportörer 2014

Kontaktpersoner på länspolismyndigheterna (första/andra halvåret):

Stockholm	Jonas Wendel / Micael Carlsson
Uppsala	Magnus Hänström / Anders Nilsson
Södermanland	Fredrik Gustafson
Östergötland	Magnus Skoglund
Jönköping	Ola Svensson
Kronoberg	Svante Petersson
Kalmar	Ulf Björkman
Gotland	Erik Guteson / Fredrik Södergren
Blekinge	Ola Jarevik
Skåne	Tom Åkerberg
Halland	Ingmar Nilja
Västra Götaland	Mika Journalius
Värmland	Lars Odenbrand
Örebro	Henrik Stomberg
Västmanland	Per-Erik Lundberg
Dalarna	Magnus Sjödén
Gävleborg	Anders Wiik
Västernorrland	Jan Söderlund
Jämtland	Sanna Matsson
Västerbotten	Johan Eriksson
Norrbottn	Maria Landström

Bilaga 2: Tabeller

Tabell 1. Gatuprisutvecklingen för **hasch** i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014. (Diagram 2 och 4)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
1988	21	13	62	30–125	91	100	177
1989	42	33	79	50–100	84	85	142
1990	40	34	85	55–110	86	88	133
1991	35	33	94	45–110	84	85	117
1992	39	36	92	50–100	83	85	115
1993	41	35	85	60–175	89	90	116
1994	36	30	83	50–150	86	80	101
1995	39	29	74	60–150	88	90	111
1996	35	28	80	50–125	87	85	104
1997	30	21	70	50–150	86	80	97
1998	35	22	63	55–100	86	90	110
1999	32	23	72	60–150	95	90	109
2000	21	21	100	60–100	85	80	96
2001	42	39	93	60–100	84	80	94
2002	39	37	95	65–100	83	80	92
2003	42	41	98	65–100	84	80	90
2004	42	41	98	70–110	84	80	90
2005	42	41	98	60–100	83	80	89
2006	42	40	95	60–150	84	80	88
2007	40	40	100	60–100	81	80	86
2008	42	41	98	60–100	84	80	83
2009	42	42	100	70–110	87	82	86
2010	41	41	100	60–125	92	95	98
2011	42	42	100	70–200	98	100	101
2012	42	41	98	70–150	103	100	100
2013	42	41	98	70–150	104	100	100
2014	41	41	100	60–150	110	105	105

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Tabell 2. Gatuprisutvecklingen för **marijuana** i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014. (Diagram 2 och 4)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
1988	21	2	10	90–100	95	95	169
1989	42	5	12	40–100	62	50	83
1990	40	5	13	50–100	77	85	128
1991	35	5	14	45–80	63	65	90
1992	39	6	15	40–80	53	45	61
1993	41	2	5	40–100	70	70	90
1994	36	4	11	40–50	46	48	61
1995	39	8	21	50–100	81	85	105
1996	35	8	23	50–100	79	80	98
1997	30	4	13	80–100	91	92	112
1998	35	6	17	75–100	96	100	122
1999	32	7	22	60–100	86	85	103
2000	21	10	48	30–120	70	68	82
2001	42	26	62	30–100	69	70	82
2002	39	24	62	30–100	65	70	80
2003	42	30	71	30–150	76	70	79
2004	42	33	79	50–150	77	70	79
2005	42	33	79	40–100	78	80	89
2006	42	28	67	50–100	77	80	88
2007	40	29	73	50–150	84	80	86
2008	42	35	83	48–150	91	90	94
2009	42	40	95	60–150	97	100	105
2010	41	38	93	60–150	104	100	103
2011	42	38	90	80–150	107	100	101
2012	42	39	93	70–175	111	110	110
2013	42	38	90	90–150	113	100	100
2014	41	38	93	90–160	124	120	120

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Tabell 3. Gatuprisutvecklingen för **amfetamin** i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014. (Diagram 2 och 4)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
1988	21	13	62	250–525	413	400	710
1989	42	33	79	200–1000	444	400	667
1990	40	31	78	250–800	419	400	603
1991	35	32	91	100–700	402	400	552
1992	39	33	85	160–600	366	350	472
1993	41	34	83	155–550	373	362	467
1994	36	22	61	100–550	314	300	378
1995	39	27	69	180–500	305	300	369
1996	35	26	74	100–500	294	275	337
1997	30	24	80	135–450	309	300	366
1998	35	23	66	190–375	283	300	366
1999	32	21	66	175–500	297	260	316
2000	21	21	100	100–450	266	250	301
2001	42	41	98	100–500	265	250	293
2002	39	37	95	100–500	268	250	287
2003	42	41	98	150–500	271	250	282
2004	42	41	98	150–500	262	250	281
2005	42	41	98	150–400	242	250	280
2006	42	39	93	125–400	240	250	276
2007	40	40	100	125–400	234	225	243
2008	42	41	98	120–400	254	250	261
2009	42	42	100	140–400	263	250	262
2010	41	41	100	125–400	254	250	258
2011	42	42	100	150–400	257	250	252
2012	42	38	90	100–400	258	250	249
2013	42	40	95	138–400	272	250	250
2014	41	39	95	100–400	253	250	250

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Tabell 4. Gatuprisutvecklingen för **kokain** i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014. (Diagram 2 och 4)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
1988	21	5	24	250–1 250	820	800	1 419
1989	42	10	24	500–2 000	1 010	900	1 500
1990	40	11	28	600–1 500	1 114	1 200	1 810
1991	35	7	20	900–1 500	1 143	1 000	1 380
1992	39	11	28	800–1 150	959	1 000	1 349
1993	41	15	37	500–1 500	983	1 000	1 289
1994	36	9	25	800–1 200	961	1 000	1 262
1995	39	13	33	700–1 500	973	1 000	1 230
1996	35	11	31	250–1 500	995	1 000	1 225
1997	30	6	20	900–1 500	1 133	1 100	1 340
1998	35	8	23	700–1 500	1 000	950	1 159
1999	32	4	13	1 000–1 250	1 112	1 100	1 336
2000	21	10	48	600 –1 000	860	900	1 082
2001	42	22	52	700 –1 200	914	1 000	1 174
2002	39	23	59	700 –1 200	870	800	919
2003	42	26	62	600 –1 100	842	800	902
2004	42	26	62	600 –1 000	856	800	898
2005	42	29	69	400 –1 000	824	800	894
2006	42	29	69	600 –1 200	810	800	882
2007	40	27	68	600 –1 000	811	800	863
2008	42	33	79	600 –1 250	882	850	886
2009	42	36	86	625 –1 200	883	800	837
2010	41	33	80	650 –1 750	905	900	930
2011	42	29	69	700 –1 100	886	900	906
2012	42	26	62	750 –1 400	918	900	898
2013	42	36	86	600 –1 200	890	900	898
2014	41	33	80	700 –1 100	911	900	900

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Tabell 5. Gatuprisutvecklingen för vitt heroin/heroin^{a)} i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014. (Diagram 2 och 4)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
1988	21	9	43	900–2 500	1 689	1 700	3 016
1989	42	17	40	1 000–2 800	1 981	2 000	3 333
1990	40	20	50	1 000–3 000	2 010	2 000	3 017
1991	35	17	49	250–2 500	1 862	2 000	2 760
1992	39	20	51	450–3 000	1 782	1 875	2 529
1993	41	22	54	1 000–3 000	2 059	2 375	3 061
1994	36	14	39	700–5 000	2 289	2 500	3 154
1995	39	13	33	1 200–4 500	2 398	2 250	2 768
1996	35	13	37	500–2 500	1 605	1 750	2 143
1997	30	6	20	800–2 500	1 667	1 600	1 949
1998	35	8	23	500–3 000	1 788	1 875	2 287
1999	32	1	3	1 750–1 750	1 750	1 750	2 126
2000	21	6	29	1 500–3 500	2 267	2 250	2 706
2001	42	10	24	1 100–2 500	1 910	2 000	2 347
2002	39	17	44	1 000–3 500	1 953	1 600	1 839
2003	42	20	48	800–3 000	1 935	2 000	2 255
2004	42	18	43	800–3 000	1 789	2 000	2 246
2005	42	20	48	800–3 000	1 565	1 350	1 509
2006	42	21	50	800–2 500	1 433	1 500	1 654
2007	40	17	43	600–2 500	1 400	1 500	1 619
2008	42	10	24	600–3 000	2 010	2 000	2 086
2009	42	13	31	900–3 000	1 969	2 000	2 092
2010	41	9	22	800–4 250	2 394	2 500	2 583
2011	42	7	17	1 000–3 000	2 257	2 500	2 517
2012	42	5	12	875–2 500	1 775	2 000	1 995
2013	42	6	14	1 000–2 500	1 475	1 175	1 173
2014	41	3	7	1 000–3 000	1 700	1 100	1 100

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

a) T.o.m. 1990 efterfrågades "heroin" och 1993–1997 efterfrågades "vanligt heroin" medan frågeformuleringen inte är känd 1991–1992.

Tabell 6. Gatuprisutvecklingen för **brunt heroin/heroin** ^{a)} i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per gram. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 1988–2014. (Diagram 2 och 4)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
1988	21	9	43	900–2 500	1 689	1 700	3 016
1989	42	17	40	1 000–2 800	1 981	2 000	3 333
1990	40	20	50	1 000–3 000	2 010	2 000	3 017
1991	35	17	49	250–2 500	1 862	2 000	2 760
1992	39	20	51	450–3 000	1 782	1 875	2 529
1993	41	19	46	900–2 500	1 653	1 500	1 934
1994	36	14	39	800–4 500	2 032	1 750	2 208
1995	39	17	44	800–4 500	1 997	2 000	2 461
1996	35	17	49	350–3 750	1 420	1 350	1 653
1997	30	12	40	300–4 800	1 720	1 250	1 523
1998	35	14	40	550–4 000	1 521	1 375	1 677
1999	32	6	19	1 000–2 500	1 708	1 825	2 217
2000	21	13	62	300–3 000	1 331	1 000	1 202
2001	42	28	67	800–3 000	1 314	1 000	1 174
2002	39	28	72	600–3 500	1 473	1 000	1 149
2003	42	26	62	600–2 500	1 310	1 100	1 240
2004	42	23	55	600–2 500	1 322	1 000	1 123
2005	42	22	52	700–2 500	1 327	1 200	1 342
2006	42	24	57	300–2 000	1 021	1 000	1 103
2007	40	19	48	500–3 000	1 097	1 000	1 079
2008	42	18	43	500–2 500	1 252	1 000	1 043
2009	42	24	57	500–3 000	1 436	1 100	1 151
2010	41	18	44	500–3 000	1 528	1 100	1 136
2011	42	12	29	600–3 500	1 292	1 000	1 007
2012	42	12	29	800–2 500	1 579	1 100	1 098
2013	42	9	21	700–2 500	1 367	1 200	1 198
2014	41	10	24	700–1 500	1 085	1 100	1 100

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

a) T.o.m. 1990 efterfrågades "heroin" och 1993–1997 efterfrågades "vanligt heroin" medan frågeformuleringen inte är känd 1991–1992.

Tabell 7. Gatuprisutvecklingen för **ecstasy** i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per tablett. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 2000–2014. (Diagram 3 och 6)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
2000	21	19	90	80–250	159	150	180
2001	42	40	95	80–200	144	150	176
2002	39	36	92	100–200	137	150	172
2003	42	41	98	60–200	130	125	141
2004	42	40	95	70–200	120	122	137
2005	42	41	98	60–150	108	100	112
2006	42	30	71	50–150	104	100	110
2007	40	32	80	50–200	106	100	108
2008	42	28	67	70–150	112	105	109
2009	42	22	55	50–200	117	117	122
2010	41	20	49	70–155	116	120	124
2011	42	15	36	100–175	117	115	116
2012	42	12	29	75–200	129	125	125
2013	42	16	38	70–400	137	110	110
2014	41	19	46	60–225	129	125	125

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Tabell 8. Gatuprisutvecklingen för **LSD** i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per tripp. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 2000–2014. (Diagram 3 och 6)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
2000	21	9	43	50–200	103	80	96
2001	42	15	36	50–130	87	100	117
2002	39	16	41	50–150	96	100	115
2003	42	14	33	50–100	80	90	101
2004	42	10	24	50–100	85	90	101
2005	42	4	10	50–70	60	60	67
2006	42	4	10	70–100	85	85	94
2007	40	9	23	70–150	104	100	108
2008	42	6	14	100–175	121	112	117
2009	42	8	19	90–150	118	112	117
2010	41	8	20	100–130	116	122	126
2011	42	7	17	100–200	139	125	126
2012	42	5	12	100–125	114	120	120
2013	42	5	12	100–200	160	200	200
2014	41	3	7	45–200	98	50	50

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Tabell 9. Gatuprisutvecklingen för **kat** i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per bunt ^{a)}. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 2000–2014. (Diagram 3 och 6)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
2000	21	4	19	200–325	269	275	331
2001	42	7	17	200–300	243	250	293
2002	39	6	15	250–450	333	300	345
2003	42	5	12	250–400	300	300	338
2004	42	5	12	250–300	260	250	281
2005	42	1	2	250–250	250	250	280
2006	42	5	12	50–200	125	100	110
2007	40	7	18	100–400	164	100	108
2008	42	3	7	125–200	175	200	209
2009	42	3	7	150–250	200	200	209
2010	41	10	24	80–400	198	175	181
2011	42	12	29	120–400	188	175	176
2012	42	15	36	100–300	172	150	150
2013	42	19	45	100–300	195	200	200
2014	41	14	34	100–300	204	200	200

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

a) "Knippe" t.o.m. första halvåret 2009, därefter "marduuf" och sedan "bunt" fr.o.m. 2011.

Tabell 10. Gatuprisutvecklingen för **GHB** i realprisjusterade medianpriser. Priser i kronor per centiliter ^{a)}. (Inkl. antalet prissvar, prisintervall samt ursprungliga medel- och medianpriser). 2000–2014. (Diagram 3 och 6)

	Antal enkäter	Svar		Prisintervall	Ursprungligt pris		
		Antal	(%)		Medel	Median	KPI-justerat medianpris
2000	21	13	62	20–50	36	35	42
2001	42	18	43	25–50	34	30	35
2002	39	16	41	20–50	33	28	32
2003	42	14	33	20–50	31	30	34
2004	42	15	36	25–50	35	30	34
2005	42	11	26	20–50	33	30	34
2006	42	9	21	25–50	32	30	33
2007	40	10	25	25–150	44	30	32
2008	42	10	24	18–100	39	32	33
2009	42	11	26	20–50	37	40	42
2010	41	7	17	15–120	39	25	26
2011	42	6	14	20–30	23	20	20
2012	42	7	17	20–100	40	30	30
2013	42	5	12	25–50	33	30	30
2014	41	2	5	30–35	32	32	32

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

a) Kronor per: "kapsyl (ca 2 cl)" 2000–2005, "kapsyl (ca 1 cl)" 2006–vinterhalvåret 2007, "kapsyl" vinterhalvåret 2007–andra halvåret 2008, "2 cl" första halvåret 2009 samt "cl" fr.o.m. andra halvåret 2009.

Tabell 11. Indexerad realprisjusterad mediangatuprisutveckling för hasch, marijuana, amfetamin, kokain och brunt heroin. 1988–2014. Index 1988=100. (Diagram 5)

	Hasch	Marijuana	Amfetamin	Kokain	Brunt heroin
1988	100	100	100	100	100
1989	80	49	94	106	111
1990	75	76	85	128	100
1991	66	53	78	97	91
1992	65	36	67	95	84
1993	65	54	66	91	64
1994	57	36	53	89	73
1995	62	62	52	87	82
1996	59	58	47	86	55
1997	55	67	52	94	50
1998	62	72	52	82	56
1999	62	61	45	94	73
2000	54	49	42	76	40
2001	53	49	41	83	39
2002	52	48	40	65	38
2003	51	47	40	64	41
2004	51	47	40	63	37
2005	50	53	39	63	44
2006	50	52	39	62	37
2007	49	51	34	61	36
2008	47	56	37	62	35
2009	48	62	37	59	38
2010	55	61	36	66	38
2011	57	60	35	64	33
2012	56	65	35	63	36
2013	56	59	35	63	40
2014	59	71	35	63	36

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Tabell 12. Indexerad realprisjusterad mediangatuprisutveckling för hasch, marijuana, amfetamin, kokain, brunt heroin, ecstasy, LSD, kat och GHB. 1988–2014. Index 2000=100. (Diagram 7)

	Hasch	Marijuana	Amfetamin	Kokain	Brunt heroin	Ecstasy	LSD	Kat	GHB
1988	184	206	236	131	251
1989	147	102	222	139	277
1990	138	157	201	167	251
1991	122	110	184	127	229
1992	119	74	157	125	210
1993	121	110	155	119	161
1994	105	74	126	117	184
1995	115	128	123	114	205
1996	108	120	112	113	137
1997	101	137	122	124	127
1998	114	149	122	107	139
1999	114	126	105	123	184
2000	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2001	98	100	98	108	98	98	122	89	84
2002	96	98	96	85	96	96	119	104	76
2003	94	97	94	83	103	78	105	102	80
2004	93	96	93	83	93	76	105	85	80
2005	93	109	93	83	112	62	70	85	80
2006	92	108	92	82	92	61	97	33	79
2007	90	106	81	80	90	60	112	33	77
2008	87	115	87	82	87	61	121	63	79
2009	89	128	87	77	96	68	122	63	99
2010	102	126	86	86	95	69	131	55	61
2011	105	123	84	84	84	64	131	53	48
2012	104	134	83	83	91	69	124	45	71
2013	104	122	83	83	100	61	208	60	71
2014	109	147	83	83	91	69	52	60	76

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Tabell 13. Realprisjusterade mediangatupriser samt motsvarande värden viktade efter befolkningsmängd per län. 2000–2014.

	Hasch		Marijuana		Amfetamin		Kokain		Vitt heroin	
	Oviktat	Viktat	Oviktat	Viktat	Oviktat	Viktat	Oviktat	Viktat	Oviktat	Viktat
2000	83	80	100	68	2 022	2 250	941	1 000	219	250
2001	80	80	80	70	2 000	2 000	1 200	1 000	200	250
2002	80	80	80	70	1 504	1 600	1 000	1 000	200	250
2003	80	80	100	70	2 500	2 000	1 200	1 100	250	250
2004	80	80	80	70	2 000	2 000	1 180	1 000	250	250
2005	80	80	80	80	1 500	1 350	1 000	1 200	200	250
2006	80	80	85	80	1 118	1 500	1 000	1 000	200	250
2007	80	80	80	80	1 151	1 500	1 000	1 000	200	225
2008	80	80	90	90	2 500	2 000	900	1 000	200	250
2009	80	82	100	100	2 000	2 000	1 000	1 100	225	250
2010	88	95	100	100	3 369	2 500	900	1 100	217	250
2011	100	100	100	100	2 500	2 500	800	1 000	200	250
2012	100	100	100	110	2 018	2 000	900	1 100	200	250
2013	100	100	110	100	1 150	1 175	1 200	1 200	250	250
2014	100	105	120	120	1 598	1 100	968	1 100	200	250

	Brunt heroin		Ecstasy		LSD		Kat		GHB	
	Oviktat	Viktat	Oviktat	Viktat	Oviktat	Viktat	Oviktat	Viktat	Oviktat	Viktat
2000	800	900	150	150	232	275	103	80	35	35
2001	800	1 000	150	150	200	250	50	100	30	30
2002	800	800	120	150	429	300	100	100	32	28
2003	800	800	120	125	250	300	50	90	30	30
2004	800	800	100	122	250	250	90	90	30	30
2005	800	800	100	100	250	250	50	60	27	30
2006	800	800	100	100	200	100	100	85	25	30
2007	800	800	100	100	120	100	100	100	30	30
2008	800	850	100	105	199	200	125	112	28	32
2009	804	800	121	117	191	200	100	112	30	40
2010	894	900	105	120	200	175	125	122	25	25
2011	900	900	115	115	175	175	125	125	20	20
2012	900	900	143	125	150	150	120	120	30	30
2013	800	900	100	110	200	200	100	200	30	30
2014	900	900	100	125	184	200	50	50	34	32

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Tabell 14. Grossistpriser för olika narkotikasorter i Sverige enligt uppgifter från länspolismyndigheterna. Priserna är angivna i kronor per kilo eller tusental tabletter (antalet prissvar, prisintervall, medel- och medianpriser). 2010–2014.

2010	Enhet	Antal svar (av 41)	Intervall, kronor	Medel- värde	Median- värde
Hasch	kr / kilo	27	20 000 – 55 000	35 148	35 000
Marijuana	kr / kilo	16	20 000 – 60 000	41 094	37 500
Brunt heroin	kr / kilo	5	200 000 – 450 000	320 000	300 000
Amfetamin	kr / kilo	22	45 000 – 140 000	81 136	70 000
Kokain	kr / kilo	9	190 000 – 500 000	351 667	375 000
Ecstasy	kr / t. tabl.	3	25 000 – 50 000	33 333	25 000
2011	Enhet	Antal svar (av 42)	Intervall, kronor	Medel- värde	Median- värde
Hasch	kr / kilo	23	25 000 – 60 000	36 717	37 500
Marijuana	kr / kilo	11	27 500 – 60 000	38 955	35 000
Brunt heroin	kr / kilo	5	250 000 – 375 000	325 000	350 000
Amfetamin	kr / kilo	14	45 000 – 100 000	68 214	70 000
Kokain	kr / kilo	7	200 000 – 500 000	353 571	350 000
Ecstasy	kr / t. tabl.	2	25 000 – 70 000	47 500	47 500
2012	Enhet	Antal svar (av 42)	Intervall, kronor	Medel- värde	Median- värde
Hasch	kr / kilo	22	17 500 – 50 000	36 591	36 250
Marijuana	kr / kilo	15	16 500 – 70 000	41 933	40 000
Brunt heroin	kr / kilo	5	250 000 – 500 000	354 000	300 000
Amfetamin	kr / kilo	17	17 500 – 150 000	73 676	70 000
Kokain	kr / kilo	6	300 000 – 450 000	366 667	350 000
Ecstasy	kr / t. tabl.	0	–	–	–
2013	Enhet	Antal svar (av 42)	Intervall, kronor	Medel- värde	Median- värde
Hasch	kr / kilo	25	24 000 – 80 000	43 960	40 000
Marijuana	kr / kilo	18	24 000 – 60 000	45 667	50 000
Brunt heroin	kr / kilo	3	300 000 – 450 000	366 667	350 000
Amfetamin	kr / kilo	13	25 000 – 100 000	69 038	65 000
Kokain	kr / kilo	10	90 000 – 600 000	320 500	287 500
Ecstasy	kr / t. tabl.	1	75 000 – 75 000	75 000	75 000
2014	Enhet	Antal svar (av 41)	Intervall, kronor	Medel- värde	Median- värde
Hasch	kr / kilo	19	30 000 – 55 000	47 763	40 000
Marijuana	kr / kilo	17	34 000 – 90 000	53 912	55 000
Brunt heroin	kr / kilo	2	375 000 – 450 000	412 500	412 500
Amfetamin	kr / kilo	13	55 000 – 150 000	90 000	90 000
Kokain	kr / kilo	8	90 000 – 600 000	341 250	300 000
Ecstasy	kr / t. tabl.	2	100 000 – 100 000	100 000	100 000

Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger.

Box 70412, 107 25 Stockholm
www.can.se, can@can.se, 08-412 46 00
Organisationsnummer 802000-5461